

14. červen – Světový den dárcovství krve

Světový den dárců krve vznikl z iniciativy Světové zdravotní organizace (WHO), Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce. V tento den si připomínáme narození vídeňského biologa a lékaře Karla Landsteinerja, který v roce 1940 spolu s Alexandrem Weinerem objevili Rh faktor.

Motto

„Darování krve je aktem solidarity. Připojte se k úsilí a zachraňte životy.“

O krvi se říká, že je to nejcennější tekutina na světě. Zdravý dospělý člověk jí má v těle asi 5 litrů. Za svoji barvu krev vděčí červeným krvinkám (erytrocytům), které obsahují barvivo zvané hemoglobin. Dále krev obsahuje bílé krvinky (leukocyty) a krevní destičky (trombocyty). Krev nelze vytvořit uměle, tuto červenou tekutinu lze získat jedině od dárců.

Proč potřebujeme dárce krve

S rozvojem léčebných metod roste stále více i potřeba krve získané od dárců. V průměru dostane každý člověk za svůj život 5x krevní transfuzi a 14x lék vyrobený z krve.

V následujícím výčtu jsou pouze nejčastější příčiny potřeby krve:

- automobilové nehody,
- rozsáhlé operace (kloubní, gastrointestinální, cévní, plicní...) a komplikace po operacích,
- těžké porody a komplikace po porodech (matka i novorozenec),
- srdeční chirurgie,
- lidé s poruchami srážlivosti krve (např. hemofilie),
- orgánové transplantace,
- transplantace kostní dřeně,
- nádorová onemocnění, leukémie a komplikace po její léčbě,
- popáleniny.

Zdroj: <https://pixabay.com/cs/vectors/krev-krevní-skupina-seznam-zdraví-1968457/>

Množství dárců

V posledních letech byl u nás zaznamenán pokles počtu dárců krve a jejích složek evidovaných v nemocničních transfúzních zařízeních.

Podle odborného stanoviska Společnosti pro transfúzní lékařství ČLS JEP se doporučuje, aby počet dárců krve činil v ČR alespoň 300 000. Počet prvodárců krve, který má vyrovnat přirozený úbytek počtu

dárců daný nemocí či věkem, by měl v nemocničních transfúzních zařízeních činit kolem 30 - 33 tisíc ročně.

Darování krve ve Zlínském kraji

Ve Zlínském kraji je dostatek možností pro prvodárce i dárce krve, odběry krve probíhají celkem na 5 místech:

- Zlín, Krajská nemocnice T. Bati a.s.
(tel.: 577 552 322, web: www.kntb.cz/hematologicko-transfuzni-oddeleni),
- Kroměříž, Kroměřížská nemocnice a.s.
(tel.: 573 322 417, web: www.nem-km.cz/centralni-laboratorni-sluzby-hto-okb-olm),
- Uherské Hradiště, Nemocnice Podlesí a.s.
(tel.: 572 529 809, web: www.nemuh.cz/doc/hematologicko-transfuzni-oddeleni),
- Vsetín, Vsetínská nemocnice a.s.
(tel.: 571 818 605, web: nemocnice-vs.cz/pracoviste/oddeleni/komplement/hematologicko-transfuzni-oddeleni/transfuzni-cast/),
- Valašské Meziříčí, Krevní centrum s.r.o.
(tel.: 573 034 132, 734 215 477, web: krevnicentrum.cz/valasske-mezirici/).

Ve Zlíně, dne 13. 6. 2022

Zpracoval Ing. Josef Duchoň, Ph.D.

Zdroje:

www.pharmapoint.cz/jak-byt-a-zustat-fit/14-cervna-svetovy-den-darcu-krve/

www.who.int

www.cervenkyriz.eu/aktuality/o-kolik-darcu-krve-potrebujeme-v-cr-vice/

<https://www.kntb.cz/informace-pro-darce-krve>

pixabay.com/cs/vectors/krev-krevni-skupina-seznam-zdravi-1968457/